

Коваленко О.Е.,

ректор, д.пед.н., проф.
Українська інженерно-педагогічна академія,
rektor@uipa.edu.ua

Коваленко Д.В.,

заступник керівника Навчально-наукового інституту
педагогіки, психології, менеджменту
та освіти дорослих, д.пед.н., проф.
Українська інженерно-педагогічна академія,
top@uipa.edu.ua

Брюханова Н.О.,

завідувач кафедри педагогіки, методики
та менеджменту освіти, д.пед.н., проф.
Українська інженерно-педагогічна академія,
brnat@ukr.net

Корольова Н.В.,

доцент кафедри педагогіки, методики
та менеджменту освіти, к.пед.н., доц.
Українська інженерно-педагогічна академія,
koroleva-nv79@ukr.net

Божко Н.В.,

доцент кафедри педагогіки, методики
та менеджменту освіти, к.пед.н.
Українська інженерно-педагогічна академія,
natvb@ukr.net

ЗАСТОСУВАННЯ МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ

Для педагогічної освіти ХХІ століття є характерними тенденції досягнення стандартів міжнародного рівня, безперервність освіти протягом усього життя, перехід від предметного до міждисциплінарного навчання на основі компетентнісного підходу, що забезпечує мобільність майбутнього фахівця, його конкурентоздатність на ринку праці [1].

Навчання в системі професійної освіти відбувається на підставі стандартів, розроблених із застосуванням компетентнісного підходу, кожен з яких передбачає формування у майбутніх кваліфікованих робітників низки компетентностей (загальнопрофесійних, ключових і професійних).

Формування будь-якої компетентності та досягнення відповідного програмного результату можливе завдяки комплексу навчальних дисциплін (освітніх компонентів). В даному випадку поняття «комплекс навчальних дисциплін» розуміє під собою міждисциплінарне навчання або міждисциплінарний підхід до навчання, який забезпечить у підсумку інтегрований результат. Тобто компетентнісний підхід в системі освіти дозволяє визначити передумови застосування іншого підходу, а саме міждисциплінарного.

Як слушно зазначає С.Сисоєва, «... міждисциплінарний підхід не обмежує знання, а створює умови для реалізації зв'язків між різними науками, здатними забезпечити при вивченні об'єкту дослідження необхідні та достатні знання, зосереджуючись при цьому на власному предметі у цілісному явищі (об'єкті дослідження). Міждисциплінарний підхід вирішує існуючі у предметній системі навчання протиріччя між розрізненим засвоєнням знань і необхідністю їх синтезу, цілісного та комплексного застосування на практиці, у діяльності та житті людини» [2].

А. Колот вважає, що для комплексної характеристики категорії міждисциплінарності її треба розглядати як мінімум з різних позицій, серед яких доцільно виділити наступні:

можливість виявлення, розпізнання й сприйняття того, що було схованим у надрах окремих наук за допомогою методів та засобів інших наук; взаємозапозичення близькими за предметами дослідження науками методів, засобів, результатів у вигляді понять, категорій, моделей, схем; інтеграція окремих результатів досліджень задля створення нових міждисциплінарних об'єктів, що сприятиме отриманню нового наукового знання; синергія різних наук, результатом якої є розвиток інтеграційних процесів, зростаюча взаємодія методів, інструментарію задля отримання нового наукового знання. На практиці міждисциплінарний підхід може реалізовуватися за двома основними форматами, перший, з яких, - найбільш поширений. За ним міждисциплінарність встановлює зв'язки між різними дисциплінами або науками, не порушуючи їхньої своєрідності, унікальності, самостійності. Другий формат подає міждисциплінарність як реальний інструмент створення інтегрованих проєктів або продуктів на тлі об'єднання дисциплін або наук, подальше опанування яких є принципово важливим як для науки, так і для освіти [3].

Ми спостерігаємо, як в освіті інтегруються не тільки знання з різних предметів, але і різні технології, методи, форми й засоби в межах окремого навчального предмета або уроку. Таким чином, повсякчасно утворюється нове знання, якого треба навчати наступні покоління, що вимагає постійного оновлення змісту освіти.

Звідси, вимоги до професійної діяльності кваліфікованого робітника на виробництві визначають вимоги до його підготовки і, відповідно, - діяльності викладачів професійної освіти, яка, в свою чергу, визначає вимоги до підготовки цих педагогічних кадрів. Викладачі професійної освіти повинні вміти розробляти й реалізовувати міждисциплінарні проєкти підготовки кваліфікованих робітників у змінних умовах праці.

Українська інженерно-педагогічна академія постійно й активно працює над удосконаленням змісту й технологій підготовки викладачів професійної освіти, один із напрямів якого полягає у комплексному застосуванні міждисциплінарного підходу: по-перше, здійснюється розробка і впровадження міждисциплінарних проєктів у педагогічній підготовці майбутніх викладачів професійної освіти, а по-друге, - відбувається навчання цих здобувачів освіти розробки і впровадження таких проєктів в подальшій професійній діяльності.

Міждисциплінарні проєкти, на нашу думку, повинні: по-перше, мати потужні рекурсивні зв'язки, що демонструють умови включення однієї проєктованої освітньої системи до іншої; по-друге, містити систему міждисциплінарних зав'язків, які уможливають системне засвоєння й використання набутого досвіду; по-третє, - бути пристосованими до реалізації за допомогою сучасних ІТ-технологій, які синхронізовано між різними рівнями освіти.

У курсі методики професійного навчання студенти опановують особливості проєктування таких міждисциплінарних проєктів, як проєкту підготовки кваліфікованих робітників, проєкту з дисципліни, проєкту навчального модуля, інтегровано-тематичного проєкту, проєкту з теми або уроку, а також - структури діяльності викладача щодо їх розробки.

Поступове формування проєктувальної компетентності у майбутніх викладачів професійної освіти забезпечується проєктними завданнями трьох рангів: 1-го рангу – завдання з розробки складових частин дидактичних проєктів; 2-го рангу – завдання з розробки різних видів дидактичних проєктів; 3-го рангу – завдання з розробки різних видів дидактичних проєктів з використанням новітніх технологій навчання та проєктування діяльності викладача технічних дисциплін при розробці таких проєктів.

Таким чином, реалізуються загальні підходи до проєктувальної діяльності; педагогічне проєктування засвоюється поступово за умови набутих окремих компетентностей в галузі; галузеві системи й процеси виступають не тільки об'єктом вивчення, а також і предметом навчання під час опанування студентами педагогічного проєктування.

Список використаних джерел

1. Коваль Т. Міждисциплінарний контекст педагогічної підготовки майбутнього вчителя-філолога в умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика. Серія Педагогічні науки*. 2016. № 3-4 (48-49). С. 39–43.
2. Методологія міждисциплінарних досліджень у сфері освіти : роб. навч. програма для спец. 8.18010020 «Управління навчальним закладом» (освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр») / Київ. ун.-т Б. Гринченка ; [розроб. Сисоєва С. О.]. Київ, 2014. 56 с.
3. Колот А. М. Міждисциплінарний підхід як домінанта розвитку економічної науки та освітньої діяльності / А. М. Колот // Соціальна економіка. - 2014. - № 1-2. - С. 76-83.

Ковальчук О.В.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 015.38 «Професійна освіта (Транспорт)»

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Коляда К. М.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 015.38 «Професійна освіта (Транспорт)»

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Субтельний С.І.

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 015.38 «Професійна освіта (Транспорт)»

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

АНАЛІЗ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ

Планування та облік витрат логістичного підприємства дає можливість вирішити завдання щодо обґрунтованості спаду або підйому величини фінансових витрат, напрямки діяльності для найбільш кращого (результативнішого) застосування та вдосконалення аналізу і структурування підприємства [1].

Аналіз структури витрат логістичного підприємства за групам витрат здійснюється за такими критеріями:

- виробництво,
- купівля,
- продаж продукції,
- витрати на купівлю продукції.
- витрати на купівлю сировини та матеріалів замовлення,
- видатки наявного капіталу (коштів).
- витрати на зберігання резервів.
- витрати на виробництво продукції.
- витрати на прийом сировини і матеріалів.
- оформлення, замовлення продукції.
- внутрішньовиробниче отримання продукції,
- витрати від заморожування фінансових коштів.
- зберігання продукції незавершеного виробництва.

Всі чинники витрат логістичного підприємства можуть бути як позитивними, так і негативним (додатними або від'ємними). Якщо в результаті впливу будь-якого чинника рівень витрат логістики підвищується – його вплив визнається негативним. Якщо витрати під впливом тієї чи іншої чинника знижуються – його вплив визнається позитивним.